

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quæst. 5. Qualiter Deus in prouidendis, & conferendis auxilijs efficacibus
specialem exerceat beneficentiam erga eos, quibus illa confert.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

est. Ex quibus omnibus concluditur, Deum circa omne prorsus incommodum, atque adeo honestissimè posse decernere auxilium inefficax prout inefficax, non obitanre connexionione essentiali, quam habet cum peccato tale decretum, prout expostum est.

QVAESTIO V.

Qualiter Deus in providendis, & conferendis auxilijs efficacibus specialiter exercent beneficentiam, erga eos, quibus illa confert.

70 **S**uppono primò, ex duobus auxilijs quoad entitatem, siue quoad vim inclinationum voluntatis æqualibus alterum efficac, & alterum inefficax esse posse; imò ex duobus inæqualibus minus posse esse efficac, & maius inefficax; eo quòd voluntas siue vna, siue duplex cum altero ex æqualibus, aut cum minore ex inæqualibus pro arbitrio suo est consensura, cum altero non item. Hanc suppositionem tenent omnes nostri Doctores. Eaque sub vniuersali doctrinâ manet probata à nobis supra disput. 30. quæst. 16.

71 **S**uppono secundò, auxilium efficac prout efficac in actu primo maius beneficium esse de suo, siue maius bonum, quàm inefficax, seu pure sufficiens. Semper quidem, quando illa quoad entitatem æqualia sunt: ut plurimum autem etiam, quando inefficax longè maius, siue præstantius est, quàm efficac entitatiuè: toties videlicet, quoties coniunctum ex auxilio efficaci, & actu, cæterisque bonis infallibiliter deriuandis ex illo maius est bonum, quàm sola entitas auxiliij inefficacis. Tota hæc suppositio certa est, ex ipsiusque terminis satis euidens. Amplius tamen potest ostendi primò; quia auxilium efficac in actu primo à veritate conditionatâ, qua constituitur, de existentia actus secundi sub conditione existentia suâ, ab ipsaque suâ existentia purificatâ, siue absolute positâ metaphysicam connexionem sortitur cum ipso actu secundo, pariterque à veritate conditionatâ de existentia cæterorum bonorum à se oriendorum quoquo modo sub conditione existentia suâ, ab eademque suâ existentia purificatâ metaphysicam etiam connexionem sortitur cum eis omnibus bonis. Hinc autem fit, ut illud per se tam æstimabile sit, tamque bonum æquiualemter, seu virtualiter, seu moraliter, quàm erit formaliter coniunctum ex ipso, & dictis omnibus bonis. Nam possidens formaliter vnum bonum metaphysicè connexum cum alijs æquiualemter, seu virtualiter, seu moraliter censetur iam possidere alia, sine quorum possessione possessio illius nullâ potentia existere potest.

72 **S**ecundò ostenditur idem ipsum; quia quantitas beneficij, seu boni non à solâ ipsius entitate, sed à circumstantijs, cum quibus illud coniungitur, aut est coniungendum, si detur, pensanda venit: maior enim beneficium est pauperi famelico, extremèque indigenti vnus panis, quàm centum diuiti saturo, & nihilo egenti. Ob id dixit Seneca lib. II. de Benef. cap. II. *Contingit, ut beneficia opportunitate grata sint, & non*

vulgaria, qua, etiam si pretiosa natura non sint, tempore, & loco fiunt. Ergo, licet auxilium efficac non solùm æquale, sed longè minus bonum sit entitatiuè, quàm auxilium inefficax, à circumstantijs tamen actus secundi, aliorumque bonorum, cum quibus efficac, si existat, coniungendum est, præ inefficaci, longè maius bonum illud, quàm hoc, euadere poterit.

Id quod veluti à posteriori tertiò potest ostendi; quia longè vberiora dona gratiæ entitatiuè accepit Iudas, quàm alij multi, qui saluantur, que tamen respectu illius longè minora beneficia extiterunt: siquidem melius fuisset ei illa non accepisse; sicut & natum non fuisse. Math. 26. Multi etiam ex Angelis, qui ceciderunt maiora, entitatiuè auxilia ad non peccandum habuerunt quàm multi ex ijs, qui steterunt; que tamen in illis propterea minora fuerunt beneficia. Etenim, ut docent communiter Theologi cum S. Tho. 1. par. quæst. 62. artic. 6. dona gratiæ communicata Angelis in viâ proportionalia fuerunt ad eorum naturam, ita quòd, prout vnusquisque præstantioris naturæ erat, eo quoque gratiæ dona collata sint ei præstantiora. Estque certum, multos ex ijs, qui peccarunt, præstantioris naturæ esse, quàm multi ex ijs, qui perseverauerunt in gratiâ acceptâ: siquidem ex omnibus; & singulis Hierarchijs aliqui ceciderunt, & aliqui steterunt. Multi etiam ex hominibus cum minoribus entitatiuè auxilijs perseverauerunt vsque ad mortem in gratiâ, & salui fiunt, interim multijs alijs ab eâ cadentibus, & pereuntibus, qui maiora acceperunt. Cum tamen perseverantiæ donum magnum sit iuxta Trident. sess. 6. can. 16. Et sine dubio multò maius simpliciter, quàm illa entitatiuè maiora, collata Reprobis.

74 **S**uppono tertiò ut prorsus certum, non solum auxilia efficac, sed etiam actus honestos prouenientes ex illis beneficia esse Dei. Quod docent communiter Patres, ut apud Ruiz disput. 34. de Prædestin. videri potest. Constatque ex Trident. sess. 6. cap. 16. dicente. *Cuius tanta est erga omnes homines bonitas, ut eorum velit esse merita, que sunt ipsius dona.* Et docet Apostolus, dum ait ad Ephel. 2. *Gratiâ enim estis saluati per fidem; & hoc non ex vobis; Dei enim donum est.* & 1. ad Corinth. 4. *Quid autem habes, quod non accepisti? si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis?* Itaque ne de nostris quidem actibus liberis gloriari possumus quasi de bonis non acceptis à Deo. Cuius veritatis ratio est. Quia ut constat ex generali doctrinâ quæst. 3. num. 49. indicatâ, eo ipso, quòd Deus per collationem auxiliij efficacis actum hominis bonum à se præintantum consequi vult, talis actus non solùm hominis, à cuius libertate procedit, sed etiam Dei effectus est, ipsi quoque voluntarius, & liber; ipsiusque subinde beneficium homini factum potest esse.

75 **S**uppono quartò, ut aliquis conferens alteri bonum sit propriè beneficus erga illum, propriumque ei conferat beneficium, propriâ gratitudine dignum, necessarium esse, quòd conferat ex motiuo benefaciendi, volendo videlicet illi tale bonum, quia bonum illius est. Ob id enim Seneca lib. I. de Beneficijs cap. 6. dicit, *Non quid fiat, aut quid detur, refert, sed qua mente.* Quia beneficium non in eo, quod fit, aut datur, consistit, sed in ipso dantis, aut facientis animo. Cuius ratio est. Quia ut operetur quis secundam virtutem, proprium virtutis finem intendere debet

bet iuxta communem Philosophorum, atque Theologorum doctrinam statutam à nobis supra disput. 35. quæst. 1. proposit. 25. Finis autem beneficentiae proprius est benefacere alteri; quem solum intendit ille, qui præstat id, quod alteri est bonum, quia bonum illius est. Quare, si Petrus quidpiam præster, quod re ipsa cedit in bonum Ioannis, non ex fine benefaciendi Ioanni, sed ex alio motivo, nec est beneficus erga Ioannem, nec beneficium illi confert. Atque ita Ioannes pro tali facto non tenetur Petro gratias referre, aut se illi exhibere gratum tanquam benefactori. Quo circa dixit idem Seneca in eodem lib. 1. cap. 7. *Ingrata sunt, licet re, ac specie magna videantur, que danti aut extorquentur, aut exidunt.* Hinc planè sequitur, ut quis erga alterum sit specialiter beneficus propter specialitatem boni, quod illi confert, eam ipsam specialitatem debere intendere, siue velle illi directè. Unde tandem ad nostrum propositum infertur, ut Deus specialiter sit beneficus erga hominem, cui confert auxilium efficax, propter specialitatem efficaciam, quam illud habet præ inefficaci, directè debere intendere efficaciam illius, volendo scilicet illud homini, quia efficax est, siue quoad integram bonitatem, quam habet prout efficax. His positus sit.

Propositio I.

76 Deus de facto confert hominibus auxilia efficacia prout efficacia, volendo videlicet illis integram bonitatem, quam habent quatenus efficacia.

In hanc propositionem consentiunt omnes nostri Doctores, fortasse excepto Lessio, qui in disput. de Prædest. & Reprob. præsertim sect. 5. à num. 5. docere videtur, Deum in distributione suorum auxiliorum non attendere ad eorum efficaciam, vel inefficaciam prævisam, sed cuncta conferre motum à sola bonitate, quam entitatiuè habent secundum se, volendo tamen, ut cuncta euadant efficacia. Cæterum, quoties Deus confert de facto auxilia efficacia, illa seligere de industria, hominibusque conferre, quia efficacia sunt, non solum cæterorum Nostrorum, sed omnium Scholasticorum, omniumque Patrum communiter sententiam esse, latissimè probat Ruiz tom. de Scient. disput. 66. & 67.

77 Nostra igitur, & communis propositio probatur primò; quia ut docet Paul. ad Rom. 9. *Deus cuius vult miseretur;* conferendo scilicet ei auxilium efficax, seu vocationem congruam. Sed, ut ait August. lib. 1. ad Simplician. quæst. 2. *Cuius autem miseretur, sic eum vocat, quomodo scit, ei congruere, ut vocantem non respuat.* Id est, eum eligens de industria vocandi modum, quem ad obtinendum vocati consensum præuidet efficax, atque adeò quia talis est. Igitur Deus, quando confert auxilium efficax, illud vult, decernitve conferre, quia efficax est, atque adeò prout efficax.

78 Secundò probatur; quia Deus per collationem auxiliorum efficacium discernit Prædestinatam à Reprobo, iuxta illud Pauli 1. ad Corinth. 4. *Quis enim te discernit? Quid autem habes, quod non accepisti? Sed discernit ex intentione: sicut & ex intentione confert dona, quæ ab ipso Prædestinatus accipit, è quorum numero est*

efficacia auxiliorum. Ergo confert ei auxilia efficacia quatenus efficacia. Quo solum patio iure ipsius discretiua.

Tertiò probatur; quia dicit Paulus ad Roman. 9. *Igitur non volentis, neque currentis, sed miserentis est Dei.* Quasi dicat, quòd homo benè velit, & currat, non ipsi, sed misericordie Dei tribuendum est, utpote danti homini auxilium, non quo præcisè possit velle, & currere, (ut sic enim homini posset attribui actualis volitio, & cursus); sed quo infallibiliter actu velit, & currat; quale est auxilium, non datum, utrinque, sed prout efficax. Accedit, quòd in phrasi Scripturæ eius dicitur Deus misereri, cui se exhibet specialiter beneficium in distributione suorum donorum, conferendo scilicet illi auxilia efficacia præ cæteris, quibus illa non confert, iuxta illud eiusdem capitis Apostoli, *Misereror cuius misereror: & misericordiam præstabo, cuius miserebor.* Er rursus. *Ergo cuius vult miseretur;* (dando scilicet auxilia efficacia); & quem vult induras; (nempe illa negando). At specialiter beneficus non est, qui non intendit specialitatem beneficij, quod confert, iuxta dicta suppositione quartà. Ergo Deus, dum confert auxilia efficacia, illa intendit, seu vult conferre prout efficacia.

Quartò probatur; nam, ut ait August. lib. 6. de Dono persever. cap. 9. *Ex duobus impijs cur iste ita vocetur, ut vosantem sequatur; ille autem aut non vocetur, aut non ita vocetur: inscrutabilia sunt iudicia Dei.* Ex duobus autem impijs cur huic donetur perseverantia usque in finem; illi autem non donetur: inscrutabilia sunt iudicia Dei. Sed hæc inscrutabilitas iudiciorum, seu consiliorum Dei non stat in eo, quòd Deus præsciat, istum responsurum vocationi, illum verò secus; tum quia actus hi non sunt Deo liberi; tum quia alios Deus habet, quibus præscit è contra, illi tali vocationi responsurum, istum autem tali non item. Nec stat in eo, quòd Deus præcisè velit vocare utrumque; quia talis affectus utrique esset prorsus communis. Ergo stat in eo, quòd Deus alterum præ altero ita vocare velit, ut de facto respondeat. Quòd ipsum est, velle dare illi præ altero vocationem congruam prout congruam, auxiliumve efficax prout efficax.

Quintò probatur; quia ut ait Prosper lib. 1. de Vocat. Gent. cap. 25. *Profunditas illius questionis, (cur scilicet huic homini potius, quam illi, gratia efficax detur), quam secundum admirationem Apostoli impenetrabilem conspiciunt, per liberi arbitrij velle, & nolle non soluitur: quia, licet insit homini bonum nolle; tamen nisi donatum, non habet bonum velle.* Solueretur autem questio per liberi arbitrij velle, & nolle, neuterque hominum illorum haberet velle donatum; si utrique ex æquali affectu darentur à Deo auxilia entitatiuè æqualia; nec ei, qui de facto vult, daretur ex affectu speciali auxilium efficax, ut satis ex se est notum.

Sextò probatur ex S. Thoma dicente 2. 2. par. quæst. 23. artic. 5. ad 1. *Vsus gratia profectus non est ratio collationis gratie, nisi secundum rationem cause finalis.* Duo enim his verbis docet, ut constat ex contextu. Nempe, actum bonum ex gratia efficaci oriundum non mouetur Deum per modum meriti ad talem gratiam conferendam: mouere tamen per modum finis, quatenus

tenus scilicet Deus præintendens talem actum ut finem, ideo mouetur ad talem gratiam conferendam ut medium ad obtinendum illum; quia præscit conditionatè exiturum illum à tali gratia, si conferatur. Quod est, moueri ad talem gratiam conferendam; quia ad talem actum efficax est.

83 Septimò probatur; quia, ut supra disput. 39. quæst. 6. traditum est, Deus omnes, & singulos actus bonos, quos homines re ipsa exercent, prædefinit, atque adeò efficaciter intendit de facto. Vnde iuxta doctrinam generalem supra statutam disput. 36. quæst. 4. proposit. 2. necessitatus manet Deus per talem intentionem ad eligendum medium idoneum pro vnoquoque tali actum obtinendo, non utrunque, sed prorsus infallibiliter, prout efficax Dei intentio postulat: quale est dumtaxat aliquod efficax auxilium; siquidem purè sufficiens ineptum ad id est, ut constat. Cùmque ex vna parte utilitas auxilij efficacis ad consequentiam actus intenti omnino infallibilem per ipsius auxilij efficaciam constituatur; ex alia verò parte Deus ex intentione talis finis moueri non possit ad eligendum tale medium, nisi prout utile ad ipsum finem, ut etiam constat ex vniuersali doctrinâ illius disput. 36. Concluditur planè, quod Deus confert homini aliquod auxilium efficax ad obtinendum aliquem actum eius bonum, illud conferre, decernereque prout efficax est. Et, quanquam fat esset ad propositum decernere auxilium efficax prout efficax, non quidem amara, sed aliter connotata essentialiter per tale decretum illius efficaciam, iuxta generalem doctrinam commemoratam in simili quæst. 4. num. 60. dicendum nihilominus est, per eiusmodi decretum de facto amari à Deo auxilij efficaciam: tum quia non est, cur id negetur, cùm sit Deo amabilis; tum quia id efficaciter persuadent alia argumenta pro nostra propositione tradita, & mox tradenda. Porro per præsens argumentum speciatim probatur, ita Deum conferre auxilium efficax prout efficax, ut ipsum non conferret, si non foret efficax. Quod est intelligendum, considerato tali auxilio cum eisdem circumstantijs, cum quibus datur, solaque efficaciam sublata. Nam, cùm, suppositâ prædefinitione actus, ad quem obrinendum ponitur hoc auxilium, necessarium omnino sit, ut aliquod efficax ponatur; si hoc cum suis circumstantijs non fuisset præuisum efficax, hoc utique cum suis circumstantijs non poneretur, sed aliud loco eius, ut est manifestum. Quod tamen non tollit, posse hoc idem in tali casu cum alijs circumstantijs fore ponendum, si fuisset cum illis præuisum efficax. Possè enim idem auxilium à Deo præuideri, de factoque sapientissimè præuideri in statu conditionato sub aliquibus circumstantijs inefficax, sub alijs verò efficax, indubitabile prorsus est.

84 Octauò probatur propositio; quia iuxta loca Scripturæ, & Patrum indicata, & multa alia similia Deus specialiter est beneficus erga eum, cui confert auxilium efficax, præ altero, cui confert inefficax; (sicut specialiter est beneficus erga eum, quem prædestinat, præ altero, quem imprædestinat relinquit); ut satis superque ex se est manifestum. Sed non esset Deus specialiter beneficus erga eum, cui confert auxilium efficax, præ altero, cui confert inefficax, nisi veller primo bonitatem, qua efficax

ratione efficaciam excedit inefficax; ut constat ex doctrinâ præmissâ num. 75. Ergo, cui Deus confert auxilium efficax, illud conferre vult prout efficax.

Nonò probatur; nam accipiens à Deo 85 auxilium efficax speciales tenetur ipsi reddere gratias, præ accipiente solum inefficax; uti sibi haud dubiè persuasum habent Fideles, atque ex prædictis locis Scripturæ, & Patrum colligitur. Quas quidem reddere non teneretur, si specialitas doni accepti, quam auxilium efficax præ inefficaci habet à sua efficaciam, directè ex intentione Dei non procederet; quia tunc à Deo dante auxilij entitatem non tam daretur, quam excideret, iuxta dictum Senecæ relatum num. 75.

Decimò probatur; quia ut statimus 86 tanquam omnino certum suppositione tertia, ipsi actus honesti nostri beneficia sunt à Deo collata nobis, ac proinde effectus eius à libera ipsius determinatione nascentes. Tales autem non essent, nisi Deus ad ponendos illos eligeret auxilium efficax quatenus efficax: quia in tali casu sola libertas nostra, non item diuina, determinaret existentiam honestam illorum; nobisque subinde solis, non item Deo voluntarij, & liberi essent, prout sunt honesti. Quod est ad rem valde norandum. Etenim actus liberi nostri prout sunt à nobis, (quo pacto euadunt boni, aut mali moraliter respectu nostri); immediatè non determinantur à Deo, neque determinari possunt, eorum saluâ libertate: (quidquid sit de eorum determinatione prout sunt à Deo quatenus immediatè ad illos nobiscum concurrente). Vnde fit, ut Deus dumtaxat possit determinare actus nostros honestos prout honestos (ad hoc ut sibi quoque prout tales sint voluntarij, & liberi) determinatione mediata ponendo videlicet libere aliquid, ex quo illi cum metaphysica infallibilitate sequantur; quale dumtaxat esse potest auxilium efficax prout efficax. Constat ergo, necessariò dicendum esse, auxilia efficaciam ad actus honestos à Deo decerni, conferriquo nobis quatenus efficaciam, ut dici possit, sicut debet, eiusmodi actus ut tales beneficia esse nobis collata à Deo; idque voluntariè, liberèque, prout opus est, ut sint reuera beneficia. Mitto alia; quia pro doctrinâ adeo communi, & certa hæc sunt satis, superque.

Contra illam tamen argui potest ex doctrinâ, quam habet Lessius disput. de Prædestinatione, præsertim sect. 2. à num. 11. Si enim Deus seligit pro Prædestinatis de industria auxilia efficaciam prout efficaciam, de industria etiam videretur illa negare Reprobis, & dare inefficaciam, cum quibus infallibiliter damnandos præuidet; cùm tamen & illis quoque facile posset dare efficaciam, quibus saluarentur. Quod videretur neque cum bonitate diuinâ, neque cum sincero, ardentique desiderio, ut omnes saluentur, quod præhabet Deus, consistere posse. Confirmatur; quia iuxta doctrinam S. Tho. & communem num. 73. commemoratam Deus distribuit Angelis auxilia gratiæ entitatiuè maiora, aut minora proportionaliter ad maiorem, aut minorem perfectonem naturæ singulorum; a quo adeò, non habitâ ratione efficaciam, vel inefficaciam illorum. Ergo tantumdem est dicendum de distributione auxiliorum, quæ confert hominibus.

Respondeo primò, ad hoc argumentum 88
TIT 2 ipsum

ipsum Lessium de bere respondere. Quia saepe ipse fatetur, neque negare potest, Deum longè inæqualia entitatiuè auxilia gratiæ impertiri hominibus, adeòque magna dedisse aliquibus Sanctis, vt, si tam magna omnibus hominibus daret, vti potuit, omnes haud dubiè saluarentur. Et tamen hac donorum Dei inæqualitas arbitrium libertatis humana omnino præueniens, & quæ radicalis occasio est: tum saluationis, tum condemnationis multorum, nec opponitur bonitati diuinæ, nec desiderio antecedenti communi, & æquali salutis omnium, quod Deus habet, vt est certissimum. Ad rem quippe nihil interesse videtur, quòd inæqualitas donorum Dei à solâ eorum entitate, aut insuper ab eorum efficaciâ, vel inefficiâ proueniat. Et quidem, cum Deus sua auxilia distribuat certissimè præuidens, quamnam eorum sint efficacia, sortituraque tandem saluationem eorum, quibus dantur; & quænam sint inefficacia, & cum damnatione eorum, quibus dantur, tandem iungenda, præsertim iuxta sententiam doctrinæ Patrum consentaneam stabilitam supra à nobis disput. 38. quæst. 2. Nihil etiam videtur ad rem interesse, quòd priora formaliter prout efficaciâ decernantur à Deo, vel quoad entitatem præcisè.

89 Respondeo ergo ad argumentum secundò, Deum omnia auxilia sua omnibus hominibus dare ex vero, sinceroque desiderio, vt cum illis piè operentur, & salui fiant. Quia tamen suorum donorum dominus est, pro suo libero beneplacito, & iuxta iustissimam suam, sed occulta nobis consilia non omnibus dat auxilia æqualia, sed alijs maiora, alijs minora; idque tum quoad bonitatem entitatiuam præcisè, tum quoad moralem eis prouenientem ab actibus hominum liberis cum quibus coniungenda sunt. Quemadmodum ergo auxilia entitatiuè inæqualia quoad totam bonitatem, quam habent, siue maiorem, siue minorem confert ex intentione Deus; quia quoad totam confert ex affectu benevolentie, quoad totamque beneficis est erga illum, cui confert; ita auxilia moraliter inæqualia (qualia sunt efficacia, & inefficacia comparata inter se) quoad totam bonitatem, quam habent confert ex intentione. Deus ob eandem rationem. Quo fit, vt auxiliium efficax quoad bonitatem resultantem ex entitate, & ex efficaciâ, quam totam habet, atque adeò quatenus efficax conferat Deus ex affectu benevolentie; auxiliium verò inefficax quoad bonitatem entitatiuam præcisè, quam solam habet, atque adeò non prout inefficax, quia vt sic non bonum, sed potius malum est. Et quemadmodum Petrus de Deo conqueri iure non potest, quòd sibi conferat auxiliium entitatiuè bonum tantum vt duo, dum confert Paulo auxiliium entitatiuè bonum vt octo pro mero suo beneplacito: ita Reprobis de Deo conqueri iure non potest, quòd sibi conferat auxiliium purè sufficiens, dum Prædestinato confert auxiliium efficax pro mero suo beneplacito. Quanquam enim auxiliium purè sufficiens non tantum sit minus bonum, quam efficax, sed à peccato sibi adiungendo euadat iungens malum, hoc tamen malum nullatenus prouenit à Deo, sed illud sibi adiscit Reprobis, atque adeò propter illud non de Deo, sed de se ipso conqueri debet. Et quamuis Deus facillimè possit vt omnipotens tale malum vitare, vt Dominus tamen, vniuersalisque Gubernator omnium suarum creaturarum ad id non tenetur; sæpissimèque subinde non vitat, sed iustissimis de-

caulis permittit. Et quis dicere potest, cur ita facis? Job. 9. Ergo cuius vult miseretur, (dando auxilia efficacia), & quem vult indurat, (illa negando). Voluntati enim eius quis resistit? O homo tu quis es, qui respondeas Deo. Numquid dicit figmentum ei, qui se finxit. Quid me fecisti sic? An non habet potestatem figulus lutæ ex eadem massâ facere aliud quidem vas in bouem, aliud verò in contumeliam? ad Rom. 9. Per quæ ad argumentum propositum abundè satisfactum est.

Ad confirmationem respondeo, Angelis quoque, qui steterunt, contulisse Deum auxilia efficacia prout efficacia. Id namque probant pariter argumenta facta pro hominibus. Nec refert, quòd dederit eis Deus auxilia proportionalia eorum naturis quoad perfectionem entitatiuam. Cum enim certum sit, alia eorum fuisse efficacia, & alia inefficacia: potuit Deus eligere efficacia prout efficacia pro Angelis prædestinatis, relictis cum solis inefficacibus Angelis reprobis,

Propositio 2.

Auxilium efficax nequit euadere maius beneficium, quam inefficax, à scientiâ de efficaciâ, & inefficiâ, si affectus Dei collatiui amborum æquales intrinsecè sint, prout volunt quidam Reuentiores.

Causa eorum est, si Deus efficaciter velit dare Petro auxiliium efficax, & Paulo auxiliium inefficax entitatiuè æqualia, affectusque collatiui amborum sint huius naturæ. Volo tibi dare hoc auxiliium propter omnem vtilitatem, quam habet re ipsa ad conuersionem. In quo casu, dicunt, isti affectus æquales sunt ex parte obiectorum; quia confundunt efficaciam, & inefficaciam, quam obiecta habent re ipsa: indeque fit, vt obiecta, in quæ tendunt, respectu eorum maneat omnino æqualia: accedente autem scientiâ mediâ de illorum efficaciâ, & inefficiâ, extrinsecè euadunt ab illâ affectus quidem auxilij efficacis magis beneficis, affectus verò auxilij inefficacis longè minus: eo quòd per primum simul, & scientiam de efficaciâ auxiliium efficax quoad entitatem simul, & efficaciam euadit voluntarium: per secundum verò simul, & scientiam de inefficiâ auxiliium inefficax quoad entitatem dumtaxat voluntarium euadit: quo tandem fit, vt auxiliium efficax multò maius beneficium euadat, quam inefficax.

Contra tamen est primò. Nam vel Deus ad concipiendos dictos affectus dirigitur per scientiam mediâ de efficaciâ, & inefficiâ dictorum auxiliorum: vel non dirigitur. Si dicatur primum; impossibile est, quòd tales affectus non sint obiectiue inæquales; quia idem erit in tali casu ferri voluntatem diuinam in auxiliium efficax propter omnem vtilitatem, quam re ipsa habet ad conuersionem, ac ferri in illud propter omnem vtilitatem talis auxilij expressè sibi representatam per scientiam mediâ, quæ ipsissima vtilitas est, quam habet illud re ipsa, coalescens ex sua entitate, & ex suâ efficaciâ: similiterque idem erit in tali casu, ferri voluntatem diuinam in auxiliium inefficax propter omnem vtilitatem, quam re ipsa habet ad conuersionem, an ferri illud

illud propter solam utilitatem entitatis eius, quam solam habere re ipsa detegitur per scientiam mediam de inefficacia; eo ipso, quod inefficacia non utilitas ad conuersionem, sed impedimentum potius est. Constat autem affectus voluntatis, quorum vnus pro obiecto habet bonitatem coalescentem ex entitate, & efficacia auxiliij, & alter bonitatem solius entitatis, obiectiue inaequales esse. Iam vero, si dicatur secundum; nempe ad concipiendos dictos affectus non dirigi Deum per scientiam mediam de efficacia, & inefficacia dictorum auxiliiorum; manifeste consequitur, eiusmodi scientiam nihil penitus conferre posse ad hoc, vt efficacia prioris auxiliij, & sola entitas posterioris Deo sint voluntaria: quo Aduersariorum doctrinam penitus ruit. Quandoquidem ad hoc, vt effectus sit voluntarius ea sola cognitio conferre potest, per quam voluntas dirigitur, seu ducitur ad causandum illum, iuxta communem Theologorum doctrinam ad 1. 2. S. Tho. De qua nos plura supra disput. 38. quest. 2.

93 Secundò absolute contra casum Aduersariorum est. Quòd voluntas diuina ad concipiendos affectus collatiuos auxiliiorum necessario dirigi, siue duci debet per scientiam mediam de eorum vel efficacia, vel inefficacia; prout statutum relinquimus quest. 2. citata. Quo posito, affectus ab Aduersarijs assignati pro casu, quem excogitarunt, non possunt non esse obiectiue inaequales, vt constat ex dictis: casusque ipse subinde cum sua doctrina iterum corrumpit. Et nostra propositio probata manet.

Propositio 3.

94 Possibile est, de factoque forte saepe eueniet, vt duo auxilia efficacia omnino aequalia ad duos actus virtutis etiam aequalia duobus hominibus dentur, quorum alter iustus sit, alter vero peccator. Quo casu affectus collatiui talium auxiliiorum inaequales erunt obiectiue: maiusque beneficium erit quod à minore affectu procedit, quàm quod à maiore.

Pro intelligentia suppono primò, virtutem beneficentiae (quae vel eadem cum beneuolentia, vel pars eius est) directe tendere ad conferendum alteri bonum, prout bonum illius est;

quod bonum proinde relatum erit ad illum vt ad subiectum; atque ita amari non poterit, ipso subiecto non amato. Quocirca voluntas beneuolentiae tunc erga alterum actum beneficentiae, siue beneuolentiae exercet, quando illi vult bonum ex complacentia ipsius; atque idcirco illi vt subiecto bonum relatum vult, quia complacet in bonitate absoluta, qua tale subiectum in se bonum est. Vnumquodque autem subiectum bifarium est bonum in se. Primò bonitate essentiali à sua essentia indistincta. Secundò bonitate accidentali proueniente ab accidentalibus essentiae adiunctis, & eam perficientibus; atque adeò reddentibus eam magis bonam in se absolute, quàm erat per se solam. Hinc fit, vt, quando voluntas beneuolentiae duobus subiectis vult duo bona relata, quantumuis haec sint inter se aequalia, affectus nihilominus obiectiue inaequales esse, quando subiecta inaequaliter sunt in se bona bonitate absolute; quia, cum obiectum integrum, in quod tendit affectus beneuolentiae, coalescat ex duobus bonis, altero relato, & altero absoluto, ex parte vtriusuis potest ille obiectiue crescere, vel decrecere. Quae omnia constant ex generalibus doctrinis de bono, & malo, de obiectisque, & actibus voluntatis traditis in hoc Opere disput. 15. 32. & 34.

Suppono secundò, quantumuis Deus odio inimicitiae prosequatur peccatorem, vt peccator est, illum tamen nihilominus prosequi simul amore beneuolentiae, vt homo est, iuxta illud Sapient. 11. *Diligis enim omnia, quae sunt; & nihil odisti eorum, quae fecisti.* Maiore tamen affectu beneuolentiae prosequitur iustum: quia hunc non tantum diligit, vt homo est, sed etiam, vt iustus est; quo pacto à bonitate iustitiae sibi adiunctae magis est in se bonus absolute, quàm, vt homo est praecise.

Suppono tertio, quando Deus duobus hominibus, alteri iusto, & alteri peccatori confert aequalia bona, etsi affectus beneuolentiae erga peccatorem propter minorem eius bonitatem absolutam obiectiue sit minor: beneficium tamen ipsi collatum propter eius indignitatem censetur absolute maius: quia praestantioris citra dubium beneuolentiae est, indigno, & inimico benefacere, quàm digno, & amico, vtrique bona aequalia dando. Per quae integra nostra propositio manet explicata, & probata; quin opus sit quidpiam adijcere.